

Ikt. sz.: KUB-42/24-4/2023.

KUB-15/2023. sz. ülés
(KUB-28/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Külügyi Bizottságának**
2023. október 18-án, szerdán, 8 óra 36 perckor
az Országház Varga Béla termében (főemelet 21.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az alelnökök helyettesítési sorrendjének meghatározása</i>	5
<i>Tájékoztató az Európai Unió spanyol elnökségi programjának prioritásairól Előterjesztők: Óexc. Alfonso Dastis, Spanyolország magyarországi nagykövete Dr. Zsigmond Barna Pál, az Európai Unió Ügyek Minisztériumának államtitkára</i>	5
<i>Dr. Zsigmond Barna Pál bevezető gondolatai</i>	6
<i>Óexc. Alfonso Mari Dastis Quecedo hozzászólása</i>	7
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	9
<i>Óexc. Alfonso Dastis nagykövet válaszai, reagálása</i>	12
<i>Egyebek</i>	15
<i>Az ülés berekesztése</i>	15

Napirendi javaslat

1. Nagykövetjelöltek kinevezés előtti meghallgatása
Előterjesztő:
Dr. Sztáray Péter András, a Külgazdasági és Külügyminisztérium államtitkára
(Zárt ülés!)
2. Az alelnökök helyettesítési sorrendjének meghatározása
(A HHSZ 109. § (2) bekezdése alapján)
kb. 10.45 órától:
3. Tájékoztató az Európai Unió spanyol elnökségi programjának prioritásairól
Előterjesztők:
Őexc. Alfonso Dastis, Spanyolország magyarországi nagykövete
Dr. Zsigmond Barna Pál, az Európai Unió Ügyek Minisztériumának államtitkára
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Németh Zsolt (Fidesz), a bizottság elnöke

Balla Mihály (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Juhász Hajnalka (KDNP), a bizottság alelnöke
Dr. Brenner Koloman (Jobbik), a bizottság alelnöke
Bartos Mónika (Fidesz)
Bóna Zoltán (Fidesz)
Csöbör Katalin (Fidesz)
Nacsa Lőrinc (KDNP)
Dr. Gurmai Zita (MSZP)
Tompos Márton Kristóf (Momentum)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Tilki Attila (Fidesz) dr. Juhász Hajnalkának (KDNP)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Fürjes Róbert bizottsági főmunkatárs
Dr. Dobos Evelin bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Őexc. Alfonso Dastis, Spanyolország magyarországi nagykövete
Dr. Zsigmond Barna Pál, az Európai Uniók Ügyek Minisztériumának államtitkára

Megjelent

Vera Soler del Campo nagykövethelyettes (Budapesti Spanyol Nagykövetség)

(A bizottság 8 óra 36 perctől 9 óra 56 percig zárt ülés keretében tanácskozott, amelyről külön jegyzőkönyv készült.

Szünet: 9.56 - 10.48

A nyílt ülés kezdetének időpontja: 10 óra 48 perc)

Az alelnökök helyettesítési sorrendjének meghatározása (A HHSZ 109 § (2) bekezdése alapján)

NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Megkezdjük mai bizottsági ülésünk nyílt részét. Sok szeretettel szeretném üdvözölni őexc. Alfonso Dastis nagykövet urat és az Európai Unió Magyarországra akkreditált nagyköveteit. Köszönjük szépen, hogy elfogadták meghívásunkat.

Még mielőtt elkezdenénk a napirendi pontot, engedjék meg, hogy egy fontos kötelességemnek eleget tegyek. A bizottságban a helyettesítés sorrendje megváltozik, hiszen elvesztettük Zsigmond Barna Pál urat, a Külügyi Bizottság alelnökét, de azt hiszem, hogy a magyar politika nem vesztette őt el, mint láthatjuk, csak a bizottság. Ezért elnöki javaslat alapján a helyettesítés rendje a következőképpen változik: átveszi Zsigmond Barna Pál helyét Tilki Attila úr, és az első helyettesítő Balla Mihály, a második Tilki Attila, a harmadik Juhász Hajnalka, a negyedik Brenner Koloman.

Tisztelt Bizottság! Elfogadható ez a javaslat? Kérem, kézfelemeléssel jelezzük! (Szavazás.) Köszönöm szépen. Egyhangú.

Tájékoztató az Európai Unió spanyol elnökségi programjának prioritásairól

Előterjesztők:

**Őexc. Alfonso Dastis, Spanyolország magyarországi nagykövete
Dr. Zsigmond Barna Pál, az Európai Unió Ügyek Minisztériumának
államtitkára**

A napirendi pont, amelynek keretében találkozunk: „Tájékoztató az Európai Unió spanyol elnökségi programjának prioritásairól”. Köszönöm szépen Dastis nagykövet úrnak, hogy elfogadta a meghívásunkat, illetőleg Zsigmond Barna Pál államtitkár úrnak.

Államtitkár urat még egyszer szeretném köszönteni ebben a minőségében, hogy az asztal túloldalára került. Bízunk benne, hogy egy tartalmas együttműködést fogunk tudni folytatni. Államtitkár úr első alkalommal vesz részt a Külügyi Bizottság ülésén, de azt hiszem, hogy ez eléggé gyakran fog majd a jövőben előfordulni.

Bizonyára tudják, hogy hagyományosan az elnökségi prioritásokról a Külügyi Bizottság a nagykövek részvételével folytat eszmecsere-t. Legközelebb a trióelnökségünk keretei között a belga nagykövet urat fogjuk majd meghallgatni hasonló körben, akit szintén szeretnék köszönteni a jelen lévő nagykövek között. Nagyon izgalmas és fontos időszakot élünk át, ezért arra szeretném kérni az előterjesztőket, hogy majd térjenek ki a trióelnökségi prioritásokon túlmenően arra a helyzetre, amelybe most kerültünk, különösen a közel-keleti háború kitörésére. Úgy gondolom, rendkívül fontos, hogy ezzel kapcsolatban is eszmecsere-t tudjunk folytatni.

Elsőként államtitkár úrnak adnám meg a szót, ezt követően pedig Spanyolország nagyköveteinek, Alfonso Dastis úrnak. Szeretném jelezni, tisztelt bizottság, hogy a nagykövet úr az előterjesztését prezentációval kíséri. A törvény adott bekezdésében foglaltak miatt a szemléltetés engedélyezéséhez a bizottság döntése szükséges. Ki támogatja a szemléltetés lehetővé tételét? (Szavazás.) Ez is egyhangú. Köszönöm szépen.

Az expozékat követően képviselői hozzászólások, kérdések lesznek, és reményeim szerint egy körben kerülne sor a viszonzásra. Tekintettel arra, hogy

Sólyom László néhai köztársasági elnök úr temetésére a mai napon fog sor kerülni, ezért egy kicsit rövidebb időkeretben tudjuk megtartani ezt az ülést. Államtitkár úr, megadom a szót. Parancsoljon!

Dr. Zsigmond Barna Pál bevezető gondolatai

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL államtitkár (Európai Uniók Ügyek Minisztériuma): Köszönöm szépen, elnök úr. Én is szeretettel köszöntöm elnök urat és a bizottság tagjait, s bár lehet, hogy az asztalnak különböző oldalán ülünk, de egy csapatban játszunk. Külön köszönöm a gratulációkat, külön köszönöm Gurmai Zitának is a gratulációt. Fontos, hogy ebben a bizottságban, a Külügyi Bizottságban voltak olyan kérdések, amelyekben nemzeti egységet tudtunk kialakítani, és ilyen nemzeti egységet igénylő kérdés az európai unió elnökség is. Még egyszer köszönöm szépen, mindig örömmel jövök vissza a kedvenc bizottságomba.

Megtiszteltetés, hogy felvezethetem - mint az újonnan létrejött Európai Uniók Ügyek Minisztériumának államtitkára - Alfonso Dastis nagykövet urat, Spanyolország magyarországi nagykövetét abban a minőségében, hogy ő ismerteti most Spanyolország képviselőjében a spanyol elnökség prioritásait.

Voltunk már az európai uniók Bizottság előtt is, ott nem volt ilyen nagy a hallgatóság. A Külügyi Bizottságban hagyomány, hogy a budapesti európai uniók nagykövetek itt vannak, és hallgathatják a beszámolót, illetve a kérdéseket, a válaszokat. Külön öröm számomra, hogy ilyen értelemben egy általános tájékoztatást is tud adni a beszámoló, illetve a bizottság a nagykövetek részére.

Mint közismert, augusztus 1-jével jött létre az új minisztérium, az Európai Uniók Ügyek Minisztériuma Bóka János miniszter úr vezetésével. Egy nagyszerű csapat gyűlt össze ebben a minisztériumban. Itt van velem együtt Zalai Csaba igazgató kolléga, aki segít majd, ha kérdések merülnek fel, és esetleg én nem tudnék válaszolni, vagy kiegészítésre szorulna a mondanivalóm.

Mielőtt átadnám a szót nagykövet úrnak, csak előljáróban nagyon röviden - arra is reflektálva, amit elnök úr mondott, hogy kevés az időnk -, az uniók elnökség az Európai Unióban nem egy ország egyedi specifikuma, hanem trióban látják el a tisztséget. Három ország látja el másfél éven keresztül 6 hónapos rotációban az Európai Unió Tanácsának soros elnöki tisztségét.

Magyarország Spanyolországgal és Belgiummal együtt látja el ezt az elnöki feladatot. Jelentem, a felkészülés nagyon jól áll. Kint voltunk a kollégáimmal együtt, én is megnézhettem Brüsszelben, mind a humán, mind az infrastrukturális feltételek rendelkezésre állnak. Ahogy 2011-ben a magyar elnökség nagyon sikeres volt, és kívívta mindenkinek az elismerését, biztos vagyok benne, hogy most is ugyanilyen sikeres lesz a magyar elnökség.

Talán annyit mondanék még, hogy egy közös dokumentumot fogadott el az Európai Unió a három ország közös elnökségi programjáról. A mi elnökségünk programja is ebben a szellemben, ezen dokumentum alapján kerül kidolgozásra. Meghatároztunk néhány prioritást, ezeket gyorsan elmondanám, felsorolnám. Az elsődleges prioritásunk - hasonlóan a másik két partner prioritásához - a versenyképesség. Ezt holisztikus, globális értelemben értjük, ha úgy tetszik, hogy gazdasági, társadalmi dimenziókra állítsuk vissza Európa versenyképességét. Ez a spanyol elnökségnek és a belga elnökségnek is, ha jól tudom, kiemelt prioritása.

A másik prioritásunk a migráció kezelése. Közismert az a probléma, ami most jelentkezik a határoknál, akár a Földközi-tenger térségében, akár a Nyugat-Balkánon. A külső határok védelme mindenki számára egy közös feladat. Az elnökségünk során ezekről a kérdésekről szeretnénk beszélni.

Ezzel összefüggésben szeretnénk beszélni a demográfiai válságról, a demográfiai kérdésről. Közismert, hogy egész Európát sújtja ez a demográfiai válság. Magyarország próbált egy családvédelmi csomagot kidolgozni. Próbáljuk ezt a családvédelmi csomagot, a gyermekvállalást segítő csomagot az európai uniós államok, nemzetek figyelmébe is ajánlani.

Ezzel összefüggésben a bővítési folyamat egy másik olyan prioritás, amely a magyar elnökség agendájában szerepel. A nyugat-balkáni bővítés meghatározó fontosságú számunkra. Mi azt mondjuk, hogy az érdekek alapján történjen a bővítés minden olyan partner vonatkozásában, amely szeretne csatlakozni az Európai Unióhoz.

Szintén fontos prioritás a védelempolitika, a közös európai védelempolitika, illetve a kohéziós politikára szeretnénk még felhívni a figyelmet. Megítélésünk szerint ez sikeres volt. Nagy szerepet játszott abban, hogy Európában csökkent a különböző régiók közötti gazdasági fejlettségi különbség, és szükségesnek látjuk azt, hogy ez a kohéziós politika folytatódjon.

Értelemszerűen más szempontok, más prioritások is szerepelnek a magyar elnökség napirendjén, de most leginkább azért vagyunk itt, hogy a spanyol elnökségről hallgassunk előadást, a spanyol elnökség prioritásait vegyük számba. Meg is köszönném a figyelmet, és át is adnám a szót nagy tisztelettel a nagykövet úrnak. Köszönöm szépen. Ha kérdés van, természetesen állok, állunk rendelkezésre.

ELNÖK: Köszönjük szépen, államtitkár úr. Tisztelt nagykövet úr, öné a szó.

Óexc. Alfonso Mari Dastis Quecedo hozzászólása

ÓEXC. ALFONSO MARIA DASTIS QUECEDO Spanyolország magyarországi nagykövete: *(Felszólalását vetített prezentáció kíséri. A felszólalás angol nyelven hangzik el – a jegyzőkönyv a szinkrontolmács szavait rögzíti.)* Köszönöm szépen. Rendkívül nagy örömmre szolgál, hogy itt lehetek. Ha megengedik, egy áttekintést szeretnék adni a spanyol elnökség programjáról. Ez számunkra az ötödik EU-elnökségünk. Tizenhárom évvel vagyunk most a legutóbbi, a 2010-es legutóbbi elnökségünk után, akkor is egyébként ugyanezen trió tagjaként.

Ez az EU-elnökségünk az utolsó teljes körű elnöksége az EU törvényhozásának, mert mint azt mindenki tudja, a jövő évben az Európai Parlamentet újraválasztják, és gyakorlatilag az egész intézményrendszer ilyen szempontból megújul, és jövő év elejére, márciusára a kampány indulásával, az európai parlamenti kampány indulásával arra számítunk, hogy leáll a törvényhozó munka. Tehát az egyik elsődleges célunk az lesz, hogy amennyi dossziét csak lehet, előrevigyünk, lezárjunk még azelőtt, hogy a választásokra sor kerülne.

Először is szeretném bemutatni az elnökség szervezetét. Ez egy nemzeti, országos projekt. Szeretnék beszélni az európai uniós elnökségünk prioritásairól, és szeretnék utalást tenni néhány csúcstalálkozóra, informális miniszteri értekezletre, informális tanácsülésre, amelyeket már eddig is megtartottunk.

Létrehoztunk egy szervezőbizottságot, mely az elnökség munkáját viszi. Ebben gyakorlatilag minden minisztérium, valamint a miniszterelnök is érintett, és két fontos struktúra támogatja őket. Az egyik az Elnökségi Koordinációs Hivatal, mely a Miniszterelnökség felügyelete alatt történik, illetve az Európai Unió Főtitkárság, amely a Külügyminisztériumban van, és amely a projekt tartalmi koordinációjával foglalkozik. Ahogy említettem, elnökségünk egy nemzeti, országos projekt. Ebbe benne van mind a 22 minisztérium, az összes autonóm régió, a különböző politikai pártok, illetve a civil társadalom képviselői is.

El kell mondjam, hogy a belpolitikai, belső helyzet Spanyolországban politikai szempontból manapság nem mondható a legstabilabbnak. Nincsen teljes felhatalmazással bíró kormányunk, egy ügyvezető kormányunk van. Júliusban voltak a választásaink, és eddig még nem sikerült kormányt alakítani, de optimisták vagyunk, abban reménykedünk, hogy valamikor a jövő hónapra megszületik a kormány. Kétség nem fér ahhoz, hogy ez az instabilitás valamilyen szinten azért érintette - nem is talán az elnökség működését, a kérdéseket, hanem - elsősorban a legmagasabb szinten lévő részvételt és annak a legmagasabb szinten történő bemutatását, de a prioritásaink nem változtak.

A miniszterelnök egyébként június 15-én, néhány nappal az elnökség kezdete előtt bemutatta a menetrendet, tehát az elnökség nyilván rendelkezik megfelelő programmal. Ennek a programnak két követelménye van: egyrészt, hogy megfelelően rugalmas legyen ahhoz, hogy gyorsan legyen képes reagálni bármilyen válságra; a legutóbbi válságot megtapasztaltuk most az izraeli-palesztin konfliktusban. Gyakorlatilag képesnek kell lennünk arra, hogy a potenciális kockázatokra felkészüljünk, anélkül, hogy az a napi, rendes ügymenetet befolyásolja. Természetesen van egyféle keret, egy ernyőrendszer, amelyen belül dolgoznunk kell, ez pedig az a trióprogram, amit már államtitkár úr is említett.

Az elnökségi trió programja négy fő célkitűzést tart szem előtt: a gazdasági bázis fejlesztése, az állampolgárok védelme, egy méltányos, zöldebb Európát építeni, és azt gondolom, hogy ennek az elnökségnek nyilván tekintettel kell lennie az Ukrajnában történő helyzetre. Folyamatosan támogatjuk Ukrajnát, próbálunk valamilyen méltányos békét elérni, amely a nemzetközi joggal összhangban van, ezzel egyidejűleg a háború gazdasági, társadalmi következményeit is kezeli. Mindennek fényében elnökségünk cselekvésének legfontosabb prioritásai a következők: az Európai Unió újrapiarosítása és a nyitott stratégia elérése a függőségek elkerülése érdekében, egy zöldátmenet és környezetvédelmi alkalmazkodás, nagyobb társadalmi és gazdasági igazságosságra való törekvés és az európai egység megerősítése.

Ami az EU újrapiarosítását és a nyitott stratégiai autonómiát illeti, az Európai Unió hetven év nemzetközi nyitottságról szól, ami nagyon-nagyon pozitívan hatott, nagyon kedvező volt az Európai Unió gazdasági növekedésére, azonban voltak olyan pontok, amikor ez túlzott függőséget okozott olyan területeken, mint az egészségügy, a digitális technológiák, az energia vagy az élelmiszeripar. Az elnökség céljai között tehát az szerepel, hogy elősegítse a stratégiai iparágak fejlesztését. Az szerepel benne, hogy diverzifikálja megbízható partnerekkel az ellátóláncokat például a CELAC-kal - a Latin-amerikai és Karibi Országok Közösségével-, illetve egy átfogó stratégia kell az EU gazdasági, biztonsági és globális vezető szerepének biztosítására.

A második fő prioritás: szeretnénk előrelépni a zöldátmenet és a környezetvédelmi alkalmazkodás terén, szeretnénk harcolni az éghajlatváltozás és a környezeti leépülés ellen, eközben természetesen lehetőségeket, esélyeket is kell teremteni arra, hogy csökkentsük az energiától való függőségünket, csökkentsük a villamos energia árát, és hogy cégeinket ezáltal versenyképesse tegyük, valamint új munkahelyeket teremtsünk. Ezzel összefüggésben nagy örömmre szolgál elmondani, hogy tegnap a Miniszterek Tanácsa, az Energia Tanács megállapodásra jutott az elektromos áram piacának reformjáról. Ez egyébként segíti az iparágak versenyképességét, ugyanakkor védi a fogyasztókat azáltal, hogy csökken a villamos energia ára. Elősegítjük a gáz- és hidrogéncsomag kidolgozását és az ökodizájnt a fenntartható termékek számára. Összességében tehát az EU továbbra is vezető szerepet kell játsszon a klímaváltozás elleni harcban, a jólét terén és az esélyteremtésben.

A következő prioritás a nagyobb társadalmi és gazdasági igazságosságra való törekvés volt. Az ötlet, az elgondolás egy versenyképesebb gazdaság kiépítése, ahogy

azt államtitkár úr is mondta, ebben természetesen osztozunk Belgiummal és Magyarországgal. Ezzel egyidejűleg azonban szeretnénk, ha odafigyelőbb, méltányosabb lenne a gazdaság. A jóléti államot és a pénzügyi igazságosságot szeretnénk erősíteni ezen kontextusban. Egyébként a spanyol elnökség nagyobb hangsúlyt helyez a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatára, a gazdaságirányítási keret reformjára, a platformalapú munkavállalói direktívára, az európai uniós kártyára a mozgáskorlátozottak számára. A legutolsó prioritás pedig az európai egység befelé és kifelé történő megerősítése.

Szeretnénk megerősíteni Ukrajna támogatását és más államokét is, akik a jövőjüket az EU-hoz akarják kötni, ami természetesen a bővítést is magával hozza. Szeretnénk, ha a bővítés érdemalapú folyamat lenne. Meg vagyunk győződve arról, hogy az Európai Unió jövője megköveteli geopolitikailag és erkölcsileg is a bővítést. Szeretnénk mélyíteni a belső piacot, és végül pedig szeretnénk a közös eszközeinket fejleszteni, például a NextGenerationEU-t, szeretnénk elősegíteni a migrációs és menekültügyi paktumot, egyezményt, valamint szeretnénk erősíteni a külső határokat nyilván annak érdekében, hogy egy határok nélküli belső piactérség jöjjön létre. Nyilván optimalizálni kell a döntéshozatali folyamatokat is annak érdekében, hogy ez képes legyen működni, mielőtt a bővülés megtörténik. Ez idáig alapján véve félúton vagyunk az elnökségünkkel.

Több csúcstalálkozóra került sor, az EU-Latin-Amerika-Karib-tengeri csúcstalálkozóra, az EPC- az Európai Politikai Közösség - találkozására Granadában, kiegészülve egyébként, illetve folytatódva az informális Európai Tanáccsal. Itt elkezdtük a stratégiai prioritások megvitatását az elkövetkezendő évekre.

Ezen rendkívül nagy kihívást jelentő időszakban mindösszesen 9 hivatalos találkozó volt, két eurócsoport, és a 22 informális miniszteri találkozóból 17-et már beütemeztünk. Ez talán nagyszámúnak tűnhet. Érthető, hogy mindegyik miniszter ragaszkodott a spanyol kormányban ahhoz, hogy neki is lehessen legalább egy informális miniszteri találkozója.

Nyilván vannak más egyéb magas szintű találkozók, amelyek majd még most jönnek. Az egyik a Nyugat-Balkán kapcsán, a másik pedig olyan térséget érintően, amely szintén fontos számunkra, ahol mindig is Magyarország támogatására számíthatunk, ez a mediterrán és a déli szomszédság. Egy ilyen találkozó kilátásai egy kicsit most talán bizonytalanabbak a most kialakult helyzetben, a Palesztinában, Izraelben kialakult helyzet fényében, a Gázában kialakult helyzet fényében, de azért még mindig optimisták vagyunk, hogy úgy, ahogy a múltban, ez most is egy olyan találkozó lehet, ahova az összes érdekelt fél eljöhét, és felhasználhatja ezt az alkalmat arra, hogy mindenki számára elfogadható kompromisszumok szülessenek. Alapján véve ezeket szerettem volna elmondani. A prezentációm az EU-elnökség, a spanyol elnökség prioritásának bemutatásáról szól, és természetesen készen állok arra, hogy a képességeim szerint válaszoljak a kérdéseikre. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Rövid megszólalások, rövid kérdések következnek. *(Jelzésre:)* Csöbör Katalin, Fidesz. Tessék parancsolni!

Kérdések, hozzászólások

CSÖBÖR KATALIN (Fidesz). Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nagyon köszönöm nagykövet úr beszámolóját. Érdekes időszakban vállalja, illetve soros a három ország az elnökség kapcsán, hiszen most háborúk dúlnak, aztán az európai választások után jönnek a belgák, majd a magyarok, amikor minden újra fog alakulni az Európai Parlamentben.

A nagykövet úr előadását hallgatva szó volt, szó van az elnökség alatt az újraiparosításról, a klímasemlegességről, a még zöldebb Európáról. Ennek kapcsán azt szeretném megkérdezni nagykövet úrtól, hogy mi a véleménye, illetve hogy áll Spanyolország az újraiparosítás területén.

Ahhoz a kérdéshez kapcsolódnék, hogy 2035-ben - ugye, februárban elfogadta az Európai Parlament - csak klímasemleges vagy elektromos autókat lehet majd csak értékesíteni. A kritikus nyersanyagok Európai Unión belüli hozzáféréseinek a lehetőségét mennyire tudjuk támogatni? Az elektromobilitás EU-s kapacitásnövelésének a tárgyához hogy állnak önök? Fontos, hogy önálló legyünk ezeknek az ellátásában, és ne csak Kínára szoruljunk a nyersanyagok beszerzésében.

A másik kérdésem pedig az európai uniós bővítéssel kapcsolatban az, hogy mi a véleménye arról, hogy az EU-s országoknak és az Európai Unióba igyekvő országoknak is prioritásként kell kezelniük a kisebbségek jogait, és a kisebbségek védelmét mindenkinek tiszteletben kell tartani. Ezzel kapcsolatban szeretném meghallgatni az ön véleményét. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Gurmai Zita képviselő asszony, Magyar Szocialista Párt.

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Nagykövet Urak és Asszonyok! Nagy szeretettel köszöntöm önöket, mint a Magyar-Ibériai Fél-sziget Országai Baráti Tagozat elnöke is. Ebben a pozíciómban lehetőségem van nagykövet úrral és nagykövethelyettes asszonnyal is rendszeresen eszmecsere-t folytatni.

Valóban ez a trió második alkalommal működik. 2011-ben, amikor az első magyar elnökség megkezdte munkáját, én európai parlamenti képviselőként dolgoztam. Én mindenféleképpen azt gondolom, hogy szakmailag, különös tekintettel a gazdasági kormányzásra, amely egy nagyon jelentős feladat volt akkortájt, azt gondolom, nagyon tisztességesen helyt állt egyébként Magyarország is.

És akkor most térjünk rá a mostani elnökség négy pontjára! Nagykövet úr nagyon pontosan fogalmazott, hogy most, hogy július közepén országgyűlési választások voltak Spanyolországban, nyilvánvaló, hogy ez valóban a magas szintű tárgyalásokat megnehezíti, de azt kell mondjam, hogy miután ötödszörre látják el ezt a feladatot, azt gondolom, már olyan professzionális a háttér csapat, hogy azt gondolom, nagyon tisztességesen működnek, és én bizakodó vagyok, hogy november elején Pedro Sánchez újra kormányt fog tudni alakítani.

Még annyit szeretnék hozzátenni nagyon röviden, hogy az elnökségi programot abszolút dicséret illeti, hiszen mind a négy fő célkitűzése az Európai Unió jövője szempontjából a legmeghatározóbb és a legégetőbb kihívásokra fókuszál, és ezek minden bizonnyal a következő belga és magyar elnökségi programokra is jelentős hatással lesznek.

A 3. pont szól a nagyobb társadalmi és gazdasági igazságosság előmozdításáról, az egyenlő bánásmódról, különös figyelmet fordítva a nemek közötti egyenlőségre, valamint a gyerekekre és a fogyatékkal élőkre, én ezt abszolút szívügyemnek tartom.

Annak idején én voltam az európai polgári kezdeményezésnek a jelentéstevője, hogy hogyan lehet Európát közelebb hozni a választópolgárokhoz. Ezt én mindenféleképpen rendkívül fontosnak tartom.

Zárásképpen: Zsigmond Barna Pál államtitkár úrral valóban ebben a bizottságban és az Európa Tanácsban is tudtunk együttműködni, úgyhogy örülök - ez az első alkalom, hogy erről beszéltünk is -, hogy szívesen jön ehhez a bizottsághoz. Naná, hogy szívesen jön, hát hova nem, ha nem ehhez a bizottsághoz. *(Derűltsg.)*

Még egyszer nagyon köszönöm, hogy számos nagykövet asszony és nagykövet úr fontosnak tartotta, hogy ebben a trió elnökségben itt legyen személyesen is, úgyhogy köszönöm. Szeretettel üdvözlöm az új belga nagykövetet is, remélem, hogy sikerül majd vele is beszélni. Minden jót!

ELNÖK: Juhász Hajnalka alelnök asszony, Kereszténydemokrata Néppárt.

DR. JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP), a bizottság alelnöke: *(A felszólalás angol nyelven hangzik el – a jegyzőkönyv a szinkrontolmács szavait rögzíti.)* Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen nagykövet úrnak, hogy összegezték. Magyarország új technológiákkal rendelkezik. Önök is foglalkoznak az élelmiszer-biztonság, az élelmiszer-ellátás biztonságának az előmozdításán. Mi a véleménye az Európai Bizottságnak az új genetikai technikákkal kapcsolatos döntéséről, amely az új géntechnológiák használatát hivatott rendezni? Szeretném kérdezni, hogy a spanyol elnökség mit tervez tenni ezzel az új jogszabállyal.

ELNÖK: Köszönöm. Nacsa Lőrinc, Kereszténydemokrata Néppárt.

NACSA LŐRINC (KDNP): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Nagykövet Úr! Államtitkár Úr! Köszönjük szépen az előadást. Mi mindig örülünk, amikor egy európai uniós ország a stratégiai autonómiáról beszél, az egy fontos irány, és egyetértünk vele, illetve két hete Madridban a Külügyi és Védelmi Bizottság ülésén is beszéltünk az újraiparosításról, a védelmi iparról, hogy Európában meg kellene erősíteni az innovatív védelmi ipart.

Nekem két nagyon konkrét kérdésem lenne. Nagykövet úr lát-e esélyt arra, hogy a spanyol elnökség ideje alatt pontot tehesünk két nyitott ügy végére? Georgia megkaphatja-e a tagjelölti státuszt a következő időszakban, illetve Románia csatlakozhat-e a schengeni övezetbe? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További kérdések vannak-e? *(Nincs jelentkező.)* Amennyiben nincsenek, nekem is lenne néhány. Először is szeretném éltetni a trióelnökség közös programját. Úgy vélem, hogy ez a trió működik, működött 2011-ben, és most is jól működik. Nagyon fontos, hogy van egy közös dokumentum, ami alapján a trió meghatározta a prioritásait, és ebben teljes egyetértést tudunk elérni. Ezek között, amiket Zsigmond Barna államtitkár úr felsorolt, azt hiszem, mindegyik egy olyan elem, amely kiemelt helyet foglal el a trióelnökség programjában. Tehát ilyen értelemben jó beszélni a magyar elnökségről és a spanyol elnökségről egy időben, meg a belga elnökségről is.

Nagyon örülök annak, hogy például olyan témák, amikről régen elképzelhetetlen lett volna, hogy egy konszenzuális megállapodás övezze - az európai népesedés, a demográfia kérdése -, ebben is ki tudunk alakítani egy közös megközelítést. Tehát azt hiszem, van egyfajta konvergencia a különféle nemzeti megközelítések között.

Spanyolország valóban nagyon jól működik ügyvivő kormányral is, de Belgiumról is el tudjuk mondani, hogy Belgium is nagyon jól működik ügyvivő kormányokkal. Tehát, azt hiszem, ez a demokráciának egy nagyon magas foka, mert nem érzékeljük, hogy az ügyvivő kormány fékezne az elnökség munkáját. Természetesen bízunk benne mi is, hogy minél hamarabb lesz egy új kormánya Spanyolországoknak.

A kérdésem pedig arra irányulna, hogy mit ért a *this is a making process optimization* fogalmán a nagykövet úr, és ezzel kapcsolatban meg szeretném kérdezni, hogy mi az álláspontja nagykövet úrnak a minősített többségnek a külpolitika

területére történő kiterjesztése kérdésében; lehet, hogy itt vitatkozni fogunk. Azért is teszem föl ezt a kérdést, mert Magyarország nagyon határozott álláspontja az, hogy mi nem támogatjuk a minősített többség kiterjesztését a külpolitikai területekre.

Végül hadd kérdezzem meg az álláspontját a jelenlegi izraeli-palesztin háborúval kapcsolatban. Úgy gondolom, valóban nagyon súlyosan befolyásolhatja az elnökségi program sikeres lebonyolítását az a napról napra erősödő feszültség, amit tapasztalunk. Itt szeretném világossá tenni önök előtt is a magyar álláspontot: Magyarország egyértelműen terrorista szervezetként viszonyul a Hamászhoz, elítéljük azt a barbár brutalitást, amelyet megengedett magának a Hamász terrorszervezet. Egyértelműen azon az állásponton vagyunk, hogy Izraelnek joga van az önvédelemhez, és Izrael Állam biztonságának a garantálása az Európai Unió egyik legfontosabb feladata kell maradjon az elkövetkezendő rövid és hosszú távú időben is. Azt gondolom, hogy nekünk, európaiaknak ezzel kapcsolatban nem lehet kétségünk, hogy a legfontosabb külpolitikai evidencia ez kell legyen.

Érdeklődnék az iránt, hogy mit gondol az Ábrahám-egyezmények folyamata folytatásának a lehetőségéről, különös tekintettel az Izrael Állam és Szaúd-Arábia közötti megállapodás megkötésének a kilátásairól, hiszen úgy gondolom, hogy itt nagyon komoly veszélybe került a közel-keleti békefolyamat, és el kell kerülni mindenféleképpen, hogy államközi konfliktussá váljon ez a jelenlegi feszültség, amelyet sajnálatos módon előidézett a Hamász terrorszervezet.

Amennyiben nincs több kérdés (*Nincs jelentkező.*), akkor megadnám a szót nagykövet úrnak. Parancsoljon!

Őexc. Alfonso Dastis nagykövet válaszai, reagálása

ŐEXC. ALFONSO DASTIS Spanyolország magyarországi nagykövete: *(A felszólalás angol nyelven hangzik el – a jegyzőkönyv a szinkrontolmács szavait rögzíti.)* Nagyon szépen köszönöm a kérdéseket, igyekezni fogok megválaszolni őket, ahogy mondtam, a legjobb tudomásom szerint.

Ami az újraparosítást illeti. Azt érezzük, hogy az évek során túlon túl támaszkodtunk olyan iparágakra, olyan gyártásra, ami máshol folyik, máshol történik gazdasági megfontolásokból Európa számára. Hirtelen rá kellett döbbernünk arra, hogy ez olyan függőségeket hoz létre, amelyek a biztonságunk szempontjából nem célravezetőek, és amelyek nyilván nem célravezetőek a gazdaság szempontjából, ezért próbáljuk elősegíteni azt, hogy ezen iparágak Európába visszatérhessenek. Ilyen szempontból ebben a kontextusban nyilván szeretnénk, ha a fenntarthatóság sem csorbulna.

Tehát szeretnénk elősegíteni például olyan csomagokat, mint az elektromobilitási csomag. Nagyon örülünk annak, hogy Magyarország is hozzájárul a maga részesedésével a különböző gyárak által az elektromos autók gyártásához, de nyilván figyelembe kell vennünk az európai polgároknak, az állampolgároknak, a lakosságnak az érdekeit. Nyilván ez azt is jelenti, hogy valamilyen szintű egyensúlyt kell tartanunk a gazdasági fenntarthatóság, az ökológiai fenntarthatóság és a társadalmi fenntarthatóság között. Ez eléggé nagy kihívás. Nyilván lépnünk kell, fejlődünk kell, miközben mindvégig figyelembe kell vennünk, hogy ennek az egésznek milyen hatásai lehetnek különösképp a társadalom legsebezhetőbb rétegeire. Tehát igyekszünk a legtöbbet megtenni a magunk részéről, ami egyáltalán nem könnyű feladat.

Ami a bővítést illeti, már említettem, hogy támogatjuk mi is a bővítés kérdését. A bővítés most már geopolitikailag is nagyon fontossá vált. Egyáltalán nem tekintünk erre kizárólag úgy, hogy az csak a jelölt ország érdekeit segítse elő, hanem Európát is erősítse, mert úgy gondoljuk, hogy ezzel tudunk bizonyos Európa környékén kialakuló vákuumot kitölteni. A Nyugat-Balkán, Ukrajna, Moldávia és idővel majd Georgia

szintén így lehet majd tagja az Európai Uniónak, nyilván akkortól, amikortól teljesítik a követelményeket. Ugyanezt elmondhatom Európára, az Európai Unióra is, hogy akkor, amikor az Európai Unió is teljesíti az abszorpció, a befogadás képességét, ugyanis nekünk 27 tagországról 36 tagországra felerősödni kell megtanulnunk működni.

Azt gondoljuk, hogy az egyik feltétel, amelyet a jelölt országoknak teljesíteniük kell, az például a kisebbségi jogok védelme. Ez mindenféleképpen egy olyan kérdés, amivel kapcsolatban a tagországok részéről egy kötelezettség áll fenn. Mindannyiunknak tiszteletben kell tartani a demokrácia alapelveit, az alapvető jogokat, de az európai alapszerződések is kitérnek a kisebbségi jogok védelmére, tehát ez mindenféleképpen egy olyan elem, amelynek teljesülnie kell. Ezzel összefüggésben pedig megköszönöm Gurmai Zitának az általa elmondottakat. Nyilván szeretnénk mi is közelebb hozni az Uniót a polgárokhoz, nyilván igyekszünk az Európai Uniót az állampolgárok számára befogadhatóbbá, elfogadhatóbbá tenni. Voltak állampolgári kezdeményezések, amelyeket segítettünk mi is az európai kereteken belül.

Máskülönben máshol hallottam, hogy ezt mondták, hogy lehet, hogy nem lehet beleszeretni az Európai Unióba, de az Európai Uniónak ennek ellenére mindent meg kell tennie ahhoz, hogy vonzóvá tegye magát az állampolgárok számára. Ez az, ami az Európai Unió jövőjét biztosíthatja.

Az új géntechnikákkal kapcsolatban ez egy nehéz, kemény dió. Nem tudom pontosan, talán pénteken volt egy szavazás, és nem tudom, végül is mi történt, de úgy tűnik, hogy a helyzet az lett, hogy elfogadták a glifozát használatát a mezőgazdasági termelésben. Ez egy nagyon komplikált ügy. Brüsszelben is volt ezzel dolgom. Ez egy nagyon megosztó kérdés volt. Ehhez mindenféleképpen szükséges volt tudományos tanács a tudományos körökből. Nyilván elő kell segítenünk az organikus, ökológiailag megfelelő termelést, biztosítanunk kell az európai gazdaság fenntarthatóságát. Sajnálom, de ennél mélyebbre nem tudok ebben a témában bonyolódni.

Ami a stratégiai autonómiát illeti, nyilván kiállunk mellette, de szeretnénk azt is biztosítani, hogy mindeközben ez egy nyitott stratégiai autonómia. Nem szeretnénk egy protekcionista térséggé válni, egy protekcionista intézménnyé válni.

Ami pedig Georgiát illeti, egy olyan folyamatról beszélünk, aminek érdekalapúnak kell lennie, amelynek figyelembe kell vennie a geopolitikai realitásokat. Reméljük, hogy Georgia is felkerülhet, bekerülhet a bővítési folyamatba, és idővel, a legvégén csatlakozhat majd az Európai Unióhoz.

Ami pedig Románia, Bulgária schengeni csatlakozását illeti, mi támogatjuk. Azt gondoljuk, hogy van egy lehetősége annak, hogy még az év vége előtt is akár bekerülhetnek Schengenbe.

Ami probléma még van, az két tagországot érint, különösképp az egyiket érinti, de a választásokat mindig figyelembe kell venni, a politikai helyzetet figyelembe kell venni az adott országokban. De én úgy gondolom, az fontos, hogy mi támogatjuk Románia, Bulgária csatlakozását, és nagyon reméljük, hogy ez év végéig ezek az országok beléphetnek a Schengenbe.

Tisztelt elnök úr feltette az egymillió dolláros kérdést. Hadd mondjam azt, hogy teljes mértékben támogatjuk azt, hogy Magyarország a demográfiai kérdésekben felszólal, kiáll ezen kérdés mellett! Spanyolországban rendkívül alacsony a gyermekvállalási kedv, ezzel egyidejűleg egyre nő a lakosság várható élettartama. Öregsünk. (*Derültség.*) Öregsünk, és bölcsebbek vagyunk (*Derültség.*), bár ez csak remény a részemről. De egyértelmű, hogy a demográfiai helyzet problémát jelent.

Az egyik miniszterelnök-helyettesünk kapta egyébként ezt a kérdést, és teljes mértékben támogatjuk az ügyet. Nagyon reméljük, hogy a trió munkájának keretében

azért sikerül előrehaladást elérni és közelebb hozni az állampolgárok, a különböző intézmények odafigyelését, és ezáltal sikerül növelnünk a gyermekvállalási kedvet.

Ami az izraeli és palesztin probléma kapcsán először is a döntéshozatalt, a döntéshozatal optimalizálását illeti, ez egy rendkívül kényes, rendkívül nehéz kérdés. Teljesen egyértelmű, hogy ahogy nő a tagok száma, ha megőrizzük az egyhangúság követelményét, amellyel kapcsolatban mindenkinek van olyan ügy a lelkében, amellyel kapcsolatban az ő beleegyezésük nélkül nem akarják engedni a döntéshozatalt, tehát mindig lesznek olyan kérdések, amelyekben meg kell őrizni az egyhangúságot, de ha mi megköveteljük az egyhangúságot, túl sok kérdésben tesszük ezt, akkor ezzel egyféle benuultságot okozunk az európai uniós döntéshozatalban.

A speciális esete ennek a többségi döntéshozatalnak, hogy egy külügyminiszterünk, a spanyol külügyminiszter 9 másik külügyminiszterrel együtt aláírt egy dokumentumot, amelyben arra szólítanak fel, hogy legalább vizsgáljunk meg minden olyan lehetőséget, amelyek rendelkezésre állnának arra, hogy a minősített többséget használjuk anélkül, hogy az EU szerződéseit, alapszerződéseit módosítani kellene. Tehát a rövidebb, könnyebb válaszom az lenne, hogy támogatjuk a többségi döntéshozatal bevezetését a szerződések módosítása nélkül. Nyilván vannak olyan kérdések, mint például mondjuk a hadászati, védelmi kérdések, amelyekben megőriznénk az egyhangúságot.

Ami pedig az alapszerződések módosítását illeti, vagy olyan kérdések beemelését, amelyek most nincsenek az alapszerződések mostani változatában, ezzel kapcsolatban nem vagyok nagyon optimista, hogy ez megtörténhet, még akkor sem, ha megpróbálnak valamilyen biztonsági záradékot beemelni, hogy ha fel is merül olyan kérdés, amikor egy ország nemzeti érdeke egyébként arra ösztökélhet egy országot, hogy blokkoljon, megvétózzon egy döntést. Lehet, hogy tévedek, de én nem látom, hogy a szerződésmódosítás tekintetében ebben a pillanatban konszenzus lenne a tagországok között. Még abban sem látom egyébként a konszenzust, hogy jelentős mértékben kiterjesszék a többségi minősített döntéshozatalt. Azért a kérdés ott marad: mit fogunk tenni, ha 36 ország lesz? Annak milyen hatása lesz a döntéshozatalra? Tehát ha bővítésről beszélünk, akkor a döntéshozatalról is beszélnünk kell.

Ami az Izrael-Palesztin-konfliktust illeti, én azt gondolom, hogy Spanyolország támogatja. Először is hadd kezdjem azzal, hogy elítéljük a szörnyűséges terrortámadásokat, amelyeket a Hamász végrehajtott! Támogatjuk Izraelnek a válaszra és az önvédelemre való jogát, ahogy mindannyian mi is azt gondoljuk, hogy a Hamász egy terrorista szervezet, de szeretnénk, ha Izrael a válaszában, a válaszcsepásban szintén betartaná a nemzetközi jogot, mert ez lenne az.

Nem vagyok biztos abban, hogy ezt ki lehet mondani, hogy az bizonyosan biztosítaná, de talán lehetővé tenné, hogy ez a konfliktus ne eszkalálódjon, hogy ebből ne legyen egy regionális konfliktus. Tehát Izraelnek is érdekében lenne, hogy bizonyos önmérsékletet mutasson. Én tudom, hogy ez egy nagyon nehéz felvetés. Én tudom, hogy nagyon nehéz a Hamászt úgy elpusztítani, hogy nem vonulnak be Gázába, hogy nem rombolnak le infrastruktúráját. Egyszerűen nem tudom, hogy ez egyáltalán egy megoldható kérdés-e.

Egyszerűbben fogalmazva: támogatjuk, elismerjük Izrael önvédelemhez való jogát, de egyben arra ösztönöznénk Izraelt, hogy tartsa be a nemzetközi jog és a humanitárius jog szabályait. Az Ábrahám-megállapodásokat említettem, a kísérleteket arra, hogy Izrael és arab szomszédai között kiegyezés szülessen. Én azt gondolom, hogy ez lehetett az egyik trigger a Hamásznak, hogy ezeket a szörnyű támadásokat elkövesse. Ahogy mondtam, Izraelnek is érdekében áll, hogy ne lehetetlenítse el ezt a féle kiegyezést Izraellel, Szaúd-Arábiával és egyéb arab országokkal. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, excellenciás úr, és köszönöm a kollegáknak is. Én mindenféleképpen fontosnak tartom, hogy nagyon jó, ha a kihívásokra együttesen tudunk megoldást találni, és figyelembe vesszük a különböző, akár polgári kezdeményezéseket, hogy Európát közelebb hozzuk a problémákhoz, a realitáshoz; azt hiszem, hogy ez mindenféleképpen célravezető megfogalmazás. Gratulálunk az eddigi eredményeikhez! Köszönjük szépen a válaszokat, néhány nehéz kérdésre, a millió dolláros kérdésre adott válaszokat. Kedves kollégák, reméljük, hogy tudjuk folytatni az együttműködést önökkel. *(Dr. Zsigmond Barna Pál jelentkezik.)* Erre reagál még, államtitkár úr?

DR. ZSIGMOND BARNA PÁL államtitkár (Európai Uniók Ügyek Minisztériuma): Csak annyit, hogy köszönöm szépen Dastis nagykövet úrnak a kitűnő előadást és a remek válaszokat az igen nehéz kérdésekre. Köszönöm szépen a nagykövet hölgyeknek és uraknak, hogy ilyen nagy számban eljöttek, és érdeklődnek munkánk iránt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ősszel folytatjuk. Mindig készen állunk arra, hogy fogadjuk önöket.

Egyebek

Képviselőtársaim! Hadd hívjam fel a figyelmet, hogy az október 30-ai héten zárszámadás lesz, és mindenféleképpen kell majd egy rövid, nagyon rövid ülést tartanunk, viszont a határozatképességet biztosítanunk kell majd azon a héten. Tehát a titkárság majd meg fog keresni benneteket, tisztelt képviselőtársaim, hogy meg tudjuk találni a rövid ülésre a megfelelő időpontot. Nagyon szépen köszönöm.

Az ülés berekesztése

Amennyiben nincs további hozzászólás *(Nincs jelentkező.)*, az ülést berekesztem. Szép napot kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 44 perc)

Németh Zsolt
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Bihariné Zsebők Erika és Vicai Erika